

Gräs i stenålderskosten

En artikel i Science kommenterades nyligen av svenska vetenskapsreportrar. Man ansåg att vetenskapliga observationer utmanade tidigare åsikter om den paleolitiska kosten. Reportrarna avslöjade sin okunnighet i ämnet genom att förtjust berätta om att stenåldersfolket redan för över 100 000 år sedan åt "säd" och "spannmål". Det gjorde de naturligtvis inte. Det var först i och med jordbruket som människan odlade gräs som förädlats till sädesslag och massproducerade spannmål som kunde lagras.

Att jägare-samlare utnyttjade vilda gräsarter på olika sätt är en självklarhet. Men de har små frön som lätt skingras för vinden och de spelade därför aldrig någon roll som basmat. Sorghum har stora kvastliknande fröställningar som var lätta att skörda och det är inte konstigt att det gräset lämnat spår i den undersökta boplatsen. Övriga spår tyder på att basmaten utgjordes av animalisk mat som åts vid en eld.

Människorna har alltid samarbetat i flock. Den sociala sammanhållningen stärktes vid måltiderna runt elden och vid högtidernas danser. Rytmkänslan är en egenhet hos människan som betytt mycket för språkutvecklingen. Språket och dansen är grunden för människans sociala liv. Alkohol har nog ofta spelat en viktig roll som stimulans i festliga sammanhang.

Sorghum är en mycket lämpad växt för framställning av alkoholhaltiga drycker. I Kina tillverkas de flesta spritsorterna av Sorghum och den används vanligen vid ölframställning i stora delar av Afrika. Spår av jäst Sorghum på den undersökta boplatsen kan tyda på att stenåldersfolket jäste Sorghum till öl. Att framställa malt i en skinsäck torde ha varit det enklaste sättet att utvinna näring och stimulans från vildväxande gräs.